

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs - Ter Dreve Type 2 te SINT-MICHIELS

Hoofdstructuur	buitengewoon basisonderwijs
Instellingsnummer	26393
Instelling	Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs - Ter Dreve Type 2
Directeur	Carlos D'HONT
Adres	Koning Albert I-laan 188 - 8200 SINT-MICHIELS
Telefoon	050-38.78.03
Fax	050-38.63.56
E-mail	info@bubaoterdreve.be
Website	www.bubaoterdreve.be
Bestuur van de instelling	VZW B.O. Ter Dreve
Adres	Koning Albert I-laan 188 - 8200 SINT-MICHIELS
CLB	Vrij CLB Brugge(n)
Adres	Sint-Maartensbilk 2 - 8000 BRUGGE
Dagen van het doorlichtingsbezoek	23-03-2015; 24-03-2015; 26-03-2015
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	26-03-2015
Datum bespreking verslag met de instelling	22-04-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Jan PANHUYSEN
Teamleden	Francis VANDENBROUCKE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Communicatie en taal (Type 2, kleuter- en lagere afdeling)	8
3.1.1.2 Wereldoriëntatie (Type 2, kleuter- en lagere afdeling)	11
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	13
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	14
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	14
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	15
4.1 Onderwijsorganisatie	15
4.2 Sociale en emotionele begeleiding	16
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	18
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	20
6.1 Wat doet de school goed?	20
6.2 Wat kan de school verbeteren?	20
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	21
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	21

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de vijf fasen van handelingsplanning:
 - de beginsituatiebepaling
 - de doelselectiefase
 - de voorbereidingsfase
 - de uitvoeringsfase
 - de evaluatiefase.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de basisschool voor buitengewoon onderwijs Ter Dreve in Sint-Michiels, deelgemeente van Brugge. De school richt zich tot leerlingen met een verstandelijke beperking die vaak ook een autismespectrumstoornis hebben (type 2). De school ligt op het domein van het dienstencentrum Ter Dreve en werkt nauw samen met het multifunctioneel centrum waar leerlingen terecht kunnen voor schoolaanvullende dagopvang en/of -verblijf. Daarnaast heeft de school ook enkele externe leerlingen. De directeur heeft een lange onderwijservaring en leidt al ruime tijd deze school. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met de specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 16 maart 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. Ze ging de inspanning van het schoolteam na om voor de leergebieden communicatie en taal en wereldoriëntatie de ontwikkelingsdoelen na te streven door het cyclisch proces van handelingsplanning. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de onderwijsorganisatie en de sociale en emotionele begeleiding en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat het proces van handelingsplanning binnen het leergebied communicatie en taal aan de verwachtingen van de overheid voldoet. Samen met de medewerkers van het multifunctioneel centrum brengt het schoolteam de communicatiewijze en -behoeften van de leerlingen in kaart via testen, screening, verslaggeving en observaties. De klassenraden en de jaarlijkse overdrachtsvergadering tussen de teamleden ondersteunen dit proces. De ouders zijn niet aanwezig op de klassenraad, maar krijgen op andere momenten kansen om zorgvragen te formuleren. De decretale ontwikkelingsdoelen vormen het richtinggevend kader voor de doelenselectie van leerkrachten en paramedici. Het schoolteam concretiseerde de ontwikkelingsdoelen doordacht in operationele doelen. De teamleden leggen de klemtoon op de individuele handelingsplanning. Naast algemene individuele doelstellingen selecteren ze doelen om in te spelen op de communicatienoden van de leerling. Het digitaal leerlingvolgsysteem geeft daarbij een duidelijk overzicht van de nagestreefde doelen over de verschillende jaren heen. De schooleigen niveaufiches geven de teamleden houvast bij de voorbereiding van de activiteiten. Het schoolteam gaat op zoek naar gepaste materialen voor de ontwikkeling van de communicatieve vaardigheden, lezen en schrijven. Ze wendt hiervoor de interne expertise doelgericht aan. De teamleden integreren de communicatieve vaardigheden in allerlei activiteiten, maar ook lezen en schrijven krijgen passende aandacht. Een sterke multidisciplinaire aanpak kenmerkt deze school. De planningsdocumenten, de activiteiten, de materialen en de klasbeelden getuigen van een veelzijdig aanbod op maat van de individuele leerling dat gericht is op een optimale integratie en harmonische ontwikkeling. In de klassenraden evalueren de betrokken teamleden de concrete doelen en ze registreren observatiegegevens in het leerlingvolgsysteem. Via de heen- en weerschriftjes rapporteert het schoolteam over het aanbod en de beleving van de leerling.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat het proces van handelingsplanning binnen het leergebied wereldoriëntatie aan de verwachtingen van de overheid voldoet. De teamleden maken een functioneel overzicht van de redzaamheid. Vanuit de aandacht voor het welzijn van iedere leerling krijgt deze informatie een zichtbare plaats in de klas. Het leerlingvolgsysteem geeft de eerder nagestreefde doelen weer. De decretale ontwikkelingsdoelen, geoperationaliseerd in concrete doelen, zijn richtinggevend voor de doelenselectie. Hierbij krijgen de verschillende domeinen aandacht. Het schoolteam werkte voor de themawerking een vierjarenplan uit. Per schooljaar geven de teamleden de tien geplande thema's zelf klasgericht invulling. Deze schooleigen planning voor de themawerking voorziet ook ruimte voor eigen thema's volgens de interesses van de leerlingen of op basis van toevallige gebeurtenissen. Het schoolteam kan hierop nog meer inspelen. De teamleden bieden de thema's geïntegreerd en in aparte themamomenten aan. Verschillende functionele activiteiten en leeruitstappen kenmerken de praktijk. Het

activiteitsaanbod illustreert de zorg voor een harmonische ontwikkeling en een optimale integratie. De meeste teamleden registreren de eigen observaties en evalueren de geselecteerde doelen als basis voor de klassenraad. Over de thema-invulling, de extra-murosactiviteiten en de beleving van het kind krijgen de ouders uitgebreide informatie.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de onderwijsorganisatie maakt duidelijk dat het schoolteam een duidelijk visie op de schoolorganisatie in structuren uitzette. Na het aanbod in de kleuterafdeling volgen de leerlingen een basaal traject of een parcours met vooral aandacht voor schoolse vaardigheden. Bij de aanwending van het lestijden- en paramedisch urenpakket maakt het schoolteam een aantal doordachte en functionele keuzes. Het schoolbeleid zet ambulante leerkrachten in functie van de schoolorganisatie in of om extra noden in de klassen te lenigen. Door de intense multidisciplinaire samenwerking leren de teamleden impliciet heel wat van elkaar. De ordelijke en functionele inrichting van de gebouwen draagt bij tot een veilige en gestructureerde schoolorganisatie. De school anticipeert op nieuwe ontwikkelingen zoals de omschakeling naar het multifunctioneel centrum en de digitalisering van de handelingsplanning.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de sociale en emotionele begeleiding toont aan dat de teamleden ruime aandacht opbrengen voor het lichamelijk, emotioneel en sociaal welzijn van iedere leerling. Door het creëren van een warm basisklimaat zet het schoolteam in op de preventie van gedragsproblemen of emotionele struikelblokken. Verschillende activiteiten op klas- of schoolniveau illustreren dit. Indien nodig geeft de orthopedagoog individuele begeleiding, bewegingsactiviteiten of relaxatie aan leerlingen met bijzondere sociale of emotionele noden. Ook binnen de verschillende fasen van de handelingsplanning integreerde het schoolteam de sociale en emotionele begeleiding. De teamleden getuigen van een grote bereidheid om de sociale en emotionele begeleiding te versterken en nog nauwer te doen aansluiten bij de zorgvragen van de leerlingen.

Het onderzoek van het algemeen beleid toont aan dat het schoolteam de directeur ervaart als een sterk betrokken en laagdrempelige schoolleider met een groot hart voor de leerlingen. Hij houdt vooral via informele contacten de vinger aan de pols. De directeur en de orthopedagoog vormen een complementair beleidsteam voor de school. De school profileert zich terecht als een familiale school met heel wat expertise in de aanpak van autismespectrumstoornissen. De teamleden getuigen over democratische procedures om tot beslissingen te komen. Via de talrijke werkgroepen geeft het schoolteam de prioriteiten impliciet vorm. Een meer expliciete prioritering kan de uitwerking van beleidsopties ondersteunen.

Het beleid met betrekking tot bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne voldoet. De instelling pakt dit op een vrij systematische wijze aan. Het schoolteam maakt hierbij gebruik van analyses van deskundigen. Ze houdt rekening met hun aanbevelingen bij de planning van acties om die risico's te beheersen of te vermijden. De attitudes van het personeel wijzen op een gezamenlijke bekommernis en zorg voor een veilige leer- en werkomgeving.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert. Het schoolteam respecteert eveneens de geselecteerde overige regelgeving.

De onderwijsinspectie sluit de doorlichting af met een gunstig advies voor de drie erkenningsvoorwaarden. Zowel het nastreven van de 'onderwijsdoelstellingen' als de aanpak van de 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' en de naleving van de 'overige erkenningsvoorwaarden' voldoen aan de verwachtingen van de overheid.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

type 2 - kleuteronderwijs

communicatie en taal, wereldoriëntatie

type 2 - lager onderwijs

communicatie en taal, wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Curriculum

Onderwijsorganisatie

Onderwijs - Begeleiding

Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Communicatie en taal (Type 2, kleuter- en lagere afdeling)

Voldoet

Voor het leergebied communicatie en taal streeft het schoolteam in voldoende mate relevante ontwikkelingsdoelen na door het cyclische proces van handelingsplanning. Op verschillende momenten brengen de teamleden de communicatiewijze en -behoeften van de leerlingen in kaart via testen, screening, verslaggeving en observaties. De decretale ontwikkelingsdoelen, geconcretiseerd in operationele doelen, zijn richtinggevend voor de doelselectie. Uit de activiteitenfiches blijkt de zorg voor de horizontale afstemming en samenhang tussen de leergebieden. De teamleden integreren de communicatieve vaardigheden in de activiteiten. Voor de ontwikkeling van didactisch materiaal voor lezen en schrijven wendde het schoolteam de interne expertise doelgericht aan. Dit veelzijdig aanbod op maat van de individuele leerling is gericht op een optimale integratie en harmonische ontwikkeling. In de klassenraden evalueren de betrokken teamleden de concrete doelen en registreren observatiegegevens in het digitaal leerlingvolgsysteem. Via degelijke heen- en weerschriftjes rapporteert het schoolteam over het aanbod en de beleving van de leerling.

Beginsituatiebepaling

*Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering*

De beginsituatiebepaling steunt op een afgesproken procedure tussen de medewerkers van de school en het multifunctioneel centrum. Zij zorgen voor een brede en systematische beeldvorming van nieuwe leerlingen op basis van gestandaardiseerde testen, logopedische screening, verslaggeving en eigen observaties. Hiermee brengen de teamleden ook de communicatiewijze en -behoeften van de leerlingen in kaart. Voor externe leerlingen doen de directeur en de orthopedagoog een huisbezoek.

Als start van de handelingsplanmatige aanpak voor het volgende schooljaar formuleert de eindklassenraad de aangepaste onderwijsnoden van de leerling. Voor leerlingen die van klas veranderen, organiseert het schoolteam in augustus een overdrachtsvergadering tussen de vorige en de nieuwe klasleerkracht. Ook de orthopedagoog is hierbij aanwezig. In dit overlegmoment bespreken zij de doelstellingen voor taal en communicatie per leerling.

De schriftelijke neerslag van de beginsituatie gebeurt in hoofdzaak in het leerlingvolgsysteem. Uit praktische overwegingen nemen verschillende teamleden deze informatie over in andere plannings- of registratiedocumenten, zoals het schooleigen bronnenboek. Dit illustreert de grote zorg en het verantwoordelijkheidsgevoel van de teamleden. Enkele structureel ingebouwde overlegmomenten van schoolteamleden en medewerkers van het multifunctioneel centrum verzekeren de systematische actualisering van de beginsituatie.

Het schoolteam heeft een open houding naar de ouders, maar de ouderbetrokkenheid heeft nog groeimarge. Er gaan kansen verloren om de ouderrol als ervaringsdeskundige ten volle te benutten bij zowel het verfijnen van de zorgvraag en de selectie van de individuele doelen. De ouders zijn niet aanwezig op de klassenraad, maar krijgen op andere momenten kansen om zorgvragen te formuleren. Bij formele of informele oudercontacten vraagt een aantal teamleden uitdrukkelijk naar de wensen of verwachtingen van de ouders

over het leerproces van hun kind.

Doelenselectiefase

Selectie ontwikkelingsdoelen

Leerlingenkenmerken

Op maat

Harmonische ontwikkeling en

optimale integratie

Evenwichtig aanbod

Doelenkaders

Multidisciplinair overleg

De decretale ontwikkelingsdoelen vormen het richtinggevend kader voor de doelselectie van leerkrachten en paramedici. Het schoolteam concretiseerde de ontwikkelingsdoelen doordacht in operationele doelen. Hiervoor gebruiken de paramedici discipline-eigen doelstellingen. Dit doelenkader geeft de teamleden houvast voor een onderwijsaanbod op maat.

Vanuit de bijzondere noden van deze doelgroep legt het schoolteam de klemtoon op de individuele handelingsplanning. Het individueel handelingsplan vermeldt enerzijds een aantal algemene doelstellingen voor de individuele leerling. Anderzijds selecteren de teamleden hier de doelen om in te spelen op de communicatienoden van de leerling. De doelselectie is in verschillende gevallen heel omvangrijk. Dit hypothekeert het bewust omgaan met de doelen. De formulering van de algemene doelen kan meer handelingsgericht. Het activiteitenaanbod, en minder de zorgvraag van de leerling, geeft richting aan de doelselectie in het groepswerkplan. De geselecteerde doelen per activiteit vormen het groepswerkplan.

De doelselectie is in grote mate de verantwoordelijkheid van het individuele teamlid. De multidisciplinaire beginklassenraad bespreekt de beeldvorming, de algemene doelen per leerling en de aanpak van concrete problemen. De doelselectie voor de afzonderlijke leergebieden krijgt op die klassenraad eerder beperkt aandacht. Verder richt de klassenraad zich vooral op verfijning en actualisering van informatie en op toewijzing van de additionele hulp. Door vooraf doelen te selecteren en observatiegegevens uit te wisselen, wil het team de bespreking efficiënter laten verlopen.

De teamleden spannen zich in om de individueel geselecteerde doelen op lange termijn in kaart te brengen. Het digitaal leerlingvolgsysteem geeft daarbij een duidelijk overzicht van de nagestreefde doelen over de verschillende jaren heen. Daarnaast vermeldt het systeem de mate waarin een leerling een geselecteerd doel heeft bereikt.

Vorbereidingsfase

Planning

Multidisciplinair

Groeperingsvorm

Infrastructuur en uitrusting

De teamleden doen inspanningen om schoolspecifiek met de ontwikkelingsdoelen aan de slag te gaan. Ze maakten voor elke activiteit een fiche waarin decretale ontwikkelingsdoelen en concrete doelstellingen per leergebied staan. Hierdoor is de noodzakelijke afstemming en samenhang tussen de verschillende leergebieden herkenbaar aanwezig. Het schoolteam splitste elke activiteitenfiche in drie niveaus op. De complexiteit van vaardigheden neemt in deze drie fiches stapsgewijs toe. Op deze fiches selecteren de leerkrachten concrete doelstellingen voor de individuele leerling. Deze werkwijze draagt bij tot de kwaliteit van de handelingsplanning. De leerkrachten bundelen alle fiches in hun eigen planningsdocumenten. Deze verzameling is een handig instrument voor de klasleerkracht of een eventuele vervanger.

Zowel in de planning, de concrete voorbereiding als in de uitvoering getuigen de meeste teamleden van beroepsfierheid en enthousiasme. Het schoolteam gaat op zoek om met gepaste materialen in te spelen op de ontwikkeling van communicatie en taal bij de leerlingen. Ze wendt hiervoor de interne expertise doelgericht aan. Enkele jaren geleden werkten enkele teamleden een leerlijn voor lezen en schrijven uit. Daarnaast ontwikkelden ze didactisch materiaal voor lezen en schrijven op basis van een Nederlands onderwijsleerpakket.

In de keuze voor een communicatiesysteem voor elke leerling spelen de logopedisten een grote rol. Ook leren zij enkele kinderen een spraakcomputer gebruiken. Met de hulp van visuele en auditieve communicatiesoftware werken

ze oefeningen uit voor de ontwikkeling van de alledaagse taal of de woordenschatuitbreiding in de lopende thema's.

In de school is een duidelijke overlegcultuur aanwezig. Er bestaan enkele formele overlegmomenten. Het ontbreekt aan formeel tussentijds overleg tussen de verschillende kindbetrokkenen met het oog op onderlinge afstemming en bijsturing. De teamleden compenseren dit door frequente occasionele overlegmomenten.

Uitvoeringsfase
Planmatige aanpak
Aanbod op maat
Organisatie op maat
Actief leren
Klasmanagement
Methodiek en werkvormen
Samenhang realiseren

In de kleuter- en basale klassen bieden de teamleden communicatie en taal doorheen verschillende activiteiten geïntegreerd aan. Ze stimuleren de taalvaardigheid door een waaier van activiteiten en gebruiken hierbij verwijzers, fotomateriaal en gebaren die de communicatie ondersteunen. Waar mogelijk zetten de teamleden in aparte lessen actief in op het leren communiceren met ondersteuning van gebaren. Niet alle personeelsleden staan in gelijke mate open voor het gebruik van communicatiesystemen. De aansturing in functie van een meer gelijkgericht gebruik van de communicatiesystemen kent nog groeimarge. Ook in de leerklassen integreren de klasleerkrachten de communicatieve vaardigheden in allerhande activiteiten. De domeinen lezen en schrijven krijgen ruime aandacht. In de verschillende groepen zijn er grote niveaoverschillen waardoor de teamleden sterk moeten differentiëren. Naast klasinterne en individuele differentiatie organiseert het schoolteam ook een klasexterne aanpak via niveaugroepjes onder leiding van een leerkracht of logopedist. Zo organiseert het schoolteam leesgroepjes om de leesvaardigheden op maat te ontwikkelen. Door het opsplitsen van groepjes is er een intens nabije begeleiding en meer individuele aandacht. De sterke multidisciplinaire samenwerking kenmerkt deze school.

In functie van de zorgvraag van de leerlingen organiseren de logopedisten klasexterne therapie of ondersteunen zij een subgroep. De kinesitherapeuten voorzien bewegingsoefeningen en -spelletjes voor de ontwikkeling van de grove en fijne motoriek. Hiermee werken ze aan de schrijfvoorwaarden van de leerlingen.

De planningsdocumenten, de activiteiten, de materialen en de klasbeelden getuigen van een veelzijdig aanbod op maat van de individuele leerling dat gericht is op een optimale integratie en harmonische ontwikkeling.

Evaluatiefase
Visie en afspraken
Systeem of instrument
Gelinkt aan
doelen/diagnostisch
Valide
Betrouwbaar
Evenwichtig en representatief
Procesevaluatie
Rapportering

De teamleden hanteren diverse persoonlijke systemen om hun uitgebreide en relevante observaties bij te houden. Daarna registreren ze de meest opvallende gegevens in het digitaal leerlingvolgsysteem. Dit wijst op betrokkenheid en het streven naar het vasthouden van vaststellingen. Bovendien draagt dit bij tot de kwaliteit van de klassenraad.

De betrokken teamleden evalueren de concrete doelen in de tussentijdse klassenraad. Deze evaluatie is eveneens richtinggevend voor een nieuwe of aangepaste doelenselectie op maat van de leerling. Een neerslag hiervan is in het digitaal volgsysteem te vinden. De eindklassenraad bespreekt de eindsituatie en evalueert de doelen van het voorbije schooljaar. De teamleden blikken vooruit naar het nieuwe schooljaar door het aanduiden van een klas voor de individuele leerling en het aanduiden van de additionele hulp.

De meeste teamleden rapporteren uitgebreid aan de ouders. Ze bezorgen hen wekelijks een overzicht van de belangrijkste activiteiten per dag. Daarnaast ontvangen de ouders feedback over hoe hun kind de activiteiten beleefde. Vaak zorgen de teamleden voor visuele ondersteuning van de boodschap via prenten of foto's. Naast de wekelijkse informatie via het heen-en-weerschrift contacteren

verschillende teamleden de ouders tussendoor via e-mail of telefoon. Twee maal per jaar organiseert de school individuele oudercontacten met het oog op uitwisseling van informatie over de (taal)ontwikkeling van de leerlingen.

3.1.1.2 Wereldoriëntatie (Type 2, kleuter- en lagere afdeling)

Voldoet

Voor het leergebied wereldoriëntatie streeft het schoolteam in voldoende mate relevante ontwikkelingsdoelen na door het cyclische proces van handelingsplanning. De teamleden maken een functioneel overzicht van de redzaamheid. Het leerlingvolgsysteem geeft een overzicht van de eerder nagestreefde doelen weer. De decretale ontwikkelingsdoelen, geoperationaliseerd in concrete doelen, zijn richtinggevend voor de doelenselectie. De schooleigen planning voor de themawerking voorziet ook ruimte voor eigen thema's volgens de interesses van de leerlingen. De teamleden bieden de thema's geïntegreerd en in aparte themamomenten aan. Verschillende functionele activiteiten en leeruitstappen kenmerken de praktijk. Het activiteitenaanbod illustreert de zorg voor een harmonische ontwikkeling en een optimale integratie. De meeste teamleden registreren de eigen observaties en evalueren de geselecteerde doelen als basis voor de klassenraad. Over de thema-invulling, de extra-murosactiviteiten en de beleving van het kind krijgen de ouders uitgebreide informatie.

Beginsituatiebepaling

*Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering*

In het leerlingvolgsysteem geven de teamleden een algemene beschrijving van de leerling op basis van observatie. Dat is waardevol, maar eerder beperkt. De interesses en aspecten uit de leefwereld van de individuele leerlingen krijgen minder aandacht. De teamleden registreren slechts beperkt de praktische vaardigheden en de vrijetijdsinvulling van de leerlingen als uitgangspunt voor de doelenselectie.

Het schoolteam brengt de beginsituatie voor redzaamheid wel uitgebreid en gestructureerd in kaart. Vanuit hun verantwoordelijkheidsgevoel voor de veiligheid, het comfort en de ontwikkeling van de leerlingen krijgt deze informatie in heel wat klassen een prominente plaats. Zo kunnen alle kindbetrokkenen op elk moment deze basisgegevens raadplegen.

De teamleden hebben een eerder beperkt zicht op de concrete thema-invulling in de voorbije jaren. Het besef groeit dat deze informatie-uitwisseling kan bijdragen tot meer doelgericht onderwijs op maat.

Doelenselectiefase

*Selectie ontwikkelingsdoelen
Leerlingenkenmerken
Op maat
Harmonische ontwikkeling en
optimale integratie
Evenwichtig aanbod
Doelenkaders
Multidisciplinair overleg*

De decretale ontwikkelingsdoelen vormen het richtinggevend kader voor de doelenselectie. Het schoolteam concretiseerde de ontwikkelingsdoelen doordacht in operationele doelen. Ook voor wereldoriëntatie maakten ze drie niveaufiches als handig werkinstrument voor de doelenselectie op groepsniveau. Daarbij viseert het team vooral aspecten van zelfredzaamheid. Het individuele teamlid draagt een grote verantwoordelijkheid voor de doelenselectie. De doelenselectie in het individueel handelingsplan is in verschillende gevallen heel omvangrijk. Dit hypothekeert het bewust omgaan met de doelen.

In de doelenselectie komen de verschillende domeinen aan bod. Hiermee bewaken de teamleden de zorg voor een harmonische ontwikkeling en een optimale integratie.

Het digitaal leerlingvolgsysteem geeft daarbij een duidelijk overzicht van de nagestreefde doelen over de verschillende jaren heen. Daarnaast vermeldt het systeem de mate waarin een leerling een geselecteerd doel heeft bereikt.

Vorbereidingsfase

*Planning
Multidisciplinair
Groeperingsvorm*

Na de vorige externe evaluatie ging het schoolteam aan de slag met de aanbeveling over wereldoriëntatie. In hun visietekst beklemtoont het schoolteam de link tussen wereldoriëntatie en de ervaringswereld van de leerlingen. Het

team wil zich tegelijk richten op wat de leerlingen in de toekomst nodig hebben om zich te integreren. Deze standpunten vormen een heldere basis voor het wereldoriënterend onderwijs voor deze doelgroep.

Het schoolteam werkte voor de themawerking een vierjarenplan uit. Per schooljaar geven de teamleden de tien geplande thema's zelf klasgericht invulling. Daarnaast is er ruimte om eigen thema's uit te werken volgens de interesses van de leerlingen. Dit plan accentueert vooral het domein natuur en de jaarkringgebonden feesten waardoor de andere leerdomeinen minder aanbod komen. Het is weliswaar verdienstelijk dat het schoolteam de jaarkringgebonden thema's wil verrijken en overlappingen wil vermijden. Het vormt een uitdaging om deze schooleigen planning te herdenken en te verrijken. De aansluiting bij de actuele leefwereld van de kinderen kan daarbij meer aandacht krijgen.

In principe voorziet het schoolteam een maand per thema. Verschillende teamleden signaleren dat dit leidt tot het uittrekken van het thema. Hierdoor verrijken reeds enkele teamleden het aanbod op basis van toevallige gebeurtenissen of de interesses van de leerlingen. Dit gebruik is echter nog geen algemene verworvenheid.

In de school bestaan geen afspraken over het aantal te plannen lestijden wereldoriëntatie. Het beleidsteam rekent erop dat de klasleerkracht verantwoordelijk plant op basis van de groepsnoden. Om organisatorische redenen voorziet het schoolteam in enkele klassen verschillende lesmomenten wereldoriëntatie na elkaar. Waar een ambulante leerkracht instaat voor wereldoriëntatie vraagt de transfer van het thema doorheen andere activiteiten een voortdurende aandacht van de teamleden.

De teamleden gaan op zoek naar het gepaste materiaal om de thema's invulling te geven. In de polyvalente ruimte verzamelen zij tijdschriften voor de concrete uitwerking. Verschillende extra-murosactiviteiten hebben een link met het thema. Voor deze leeruitstappen kan het schoolteam een beroep doen op het schoolbusje. Daarnaast beschikken de leerlingen over een pasje voor het openbaar vervoer.

Uitvoeringsfase
Planmatige aanpak
Aanbod op maat
Organisatie op maat
Actief leren
Klasmanagement
Methodiek en werkvormen
Samenhang realiseren

De kleuter- en basale accentueren de persoonlijke redzaamheid. De betrokkenen integreren ook uitdrukkelijke themamomenten in de individuele sessies of in het sensopathisch spel. Met de regelmatige uitstap naar de speel-o-theek zetten de teamleden bewust in op het spelenderwijs ervaren van zichzelf en de omgeving. De maatschappelijke redzaamheid en de thema's staan in de leerklassen centraal. Hierbij gaat het schoolteam vooral uit van het uitgewerkte aanbod. De interesses van de leerlingen geven slechts uitzonderlijk aanleiding tot het uitwerken van nieuwe thema's. Activiteiten zoals koken, vrijetijdsbesteding, winkelbezoek en gezelschapspelen illustreren de aandacht voor functionele vaardigheden. In het kader van de motorische ontwikkeling en de redzaamheid zetten de kinesitherapeuten intensief in op leren fietsen. Hiermee komen ze vaak tegemoet aan een concrete vraag van de ouders.

Het schoolteam investeert verschillende lestijden in jobtraining. Door het kweken en verzorgen van bloemen en planten stimuleert het schoolteam een positieve attitude voor de natuur. Voor verschillende leerlingen is deze jobtraining een kennismaking met een aanpak uit het vervolgonderwijs.

Enkele klassen voorzien televisiemomenten, maar de link met het thema kan nog meer aandacht krijgen. Waar mogelijk wenden de teamleden de aanwezige computers doelgericht aan. Echter, verschillende toestellen zijn aan vervanging toe.

In de mate van het mogelijke nemen ook de andere kindbetrokkenen de thema's in hun werking op. Hiermee bewaken de teamleden de horizontale samenhang tussen de leergebieden en blijkt een sterke multidisciplinaire samenwerking. Ofschoon de meeste teamleden de klassen prikkelarm inrichten, geven enkele themagebonden accenten de klaslokalen een aangename toets. Door de passende thematische aankleding van de inkomhal ziet elke bezoeker in een oogopslag welk thema in de focus staat.

Evaluatiefase

Visie en afspraken

Systeem of instrument

Gelinkt aan

doelen/diagnostisch

Valide

Betrouwbaar

Evenwichtig en representatief

Procesevaluatie

Rapportering

In het digitaal leerlingvolgsysteem registreren de meeste teamleden de eigen observaties per leerdomein. Sommige leerkrachten vermelden ook welke thema's aan bod kwamen. Met een kleurcode duiden zij de mate aan waarin de individuele leerling het geselecteerde doel heeft bereikt. Deze informatie vormt de basis voor de evaluatiebespreking in de tussentijdse klassenraad of eindklassenraad. Deze evaluatie is richtinggevend voor een nieuwe of aangepaste doelenselectie op maat van de leerling.

De meeste teamleden rapporteren uitgebreid aan de ouders over de thema-invulling, de extra-murosactiviteiten en de beleving van het kind. Ze doen dit vooral via het weekoverzicht in het heen- en weerschrift. De visuele ondersteuning van de boodschap met prenten of foto's zorgt voor een laagdrempelige toegankelijkheid van de informatie.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De instelling gaat op vrij systematische wijze haar situatie na op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Ze maakt hierbij gebruik van analyses van deskundigen. Ze houdt rekening met hun aanbevelingen bij de planning van acties om die risico's te beheersen of te vermijden.

De attitudes van het personeel wijzen op een gezamenlijke bekommernis en zorg voor een optimaal veilige leer- en werkomgeving.

Uit controles en adviezen van externe controlediensten blijken weinig of geen belangrijke tekorten. De school houdt rekening met hun eventueel geformuleerde aanbevelingen. Dit leidt tot onmiddellijke actie of tot planning van verbeteracties in de nabije toekomst.

Tijdens de doorlichtingsperiode stelde de inspectie vast dat de instelling en haar personeelsleden aandacht hebben voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Ze heeft enkele mogelijke verbeterpunten aan de directeur gesignaleerd.

De instelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Ze spoort risico's en tekortkomingen vrij systematisch op en spant zich in om te voorzien in afdoende oplossingen. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende verbeterpunten aan te pakken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhankelijk zijn	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja
Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Onderwijsorganisatie

Doelgerichtheid Het schoolteam heeft een duidelijke visie op de schoolstructuur. In de kleutergroepen werken de teamleden onder meer aan kleutervaardigheden en zindelijkheidstraining. In de lagere afdeling doorlopen de leerlingen een basaal traject of volgen ze een parcours met vooral aandacht voor schoolse vaardigheden. De leeftijd, de ontwikkelingsmogelijkheden en de zorgvraag van de leerlingen zijn richtinggevende criteria voor de groepssamenstelling. Bij de aanwending van het lestijden- en urenpakket maakt het schoolteam een aantal doordachte en functionele keuzes. Het schoolbeleid zet ambulante leerkrachten in functie van de schoolorganisatie in of om extra noden in de klassen te lenigen. Binnen muzische vorming nemen enkele ambulante teamleden beeld of muziek voor hun rekening. Een kinesitherapeut voorziet dansen voor alle klassen. Voor de organisatie van de lessen motorische ontwikkeling en lichamelijke opvoeding houdt het schoolteam rekening met de eigenheid van elke klasgroep. Waar mogelijk geeft de leermeester lichamelijke opvoeding een bewegingsaanbod. Indien noodzakelijk gebeurt dit op individuele basis of in kleine groepjes. Therapeuten of ambulante teamleden ontdebelen de klassen zodat de teamleden meer doelgerichte aandacht kunnen geven in de individuele sessies of in de deelgroepjes. De toekenning van een opdracht of de toewijzing van een leerlingengroep aan een teamlid gebeurt met de nodige zorg. Het beleidsteam heeft daarbij oog voor de noden en talenten van de personeelsleden.

Ondersteuning De teamleden getuigen over een doelgerichte samenwerking met de medewerkers van het multifunctioneel centrum voor de begeleiding van de leerlingen. Door de intense multidisciplinaire samenwerking leren de teamleden impliciet heel wat van elkaar. Ook spelen ze elkaar de informatie door over een gevolgde nascholing. Maandelijks licht een werkgroep haar realisaties na de personeelsvergadering toe. Voor expliciete competentiedeling en -ontwikkeling laat het schoolteam schoolintern nog kansen onbenut. De ordelijke en functionele inrichting van de gebouwen draagt bij tot een veilige en gestructureerde schoolorganisatie. Dankzij de inzet van het poetspersoneel en de teamleden geeft de school een huiselijke en gestructureerde indruk.

Doeltreffendheid De teamleden spreken zich positief uit over de huidige schoolorganisatie. In een participatief klimaat kunnen zij hun vragen en wensen met het beleidsteam bespreken. Tegelijk vormt het een uitdaging voor het schoolteam om na te denken over enkele aspecten van de onderwijsorganisatie. Ambulante leerkrachten vullen de kindvrije voor- of namiddagen van de leerkrachten in. Het inplannen van deze blokken heeft tot gevolg dat leerlingen verschillende lesmomenten van hetzelfde leergebied aangeboden krijgen. Hierbij kunnen de teamleden meer rekening houden met de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerlingen. Vanuit een multidisciplinaire aanpak werken vele teamleden met een leerling of

een deelgroep. Dit staat op gespannen voet met hun beperking of ontwikkelingsleeftijd. In de praktijk verwacht het schoolteam een grote flexibiliteit van de leerlingen om zich telkens opnieuw aan te passen aan elk teamlid.

Ontwikkeling De school anticipeert op nieuwe ontwikkelingen. De omschakeling naar het multifunctioneel centrum daagt het schoolteam uit om de bijkomende therapeutische middelen in te zetten in functie van de reële noden. Het schoolteam zette in op de digitalisering van de handelingsplanning en bouwt dit verder stapsgewijs uit. De teamleden benutten efficiënt de digitale communicatiemogelijkheden voor intern en extern gebruik. Het beleidsteam denkt na over een optimale organisatie van het bewegingsaanbod om in te spelen op de heel diverse bewegingsbehoeften van de leerlingen. Ook het geïntegreerd werken van de paramedici in de kleuter- en basale klassen behoort tot de uitdagingen voor de toekomst.

4.2 Sociale en emotionele begeleiding

Doelgerichtheid De schoolvisie vermeldt dat het hele team zich professioneel en met hart en ziel ten dienste van de leerlingen en hun ouders wil stellen. Daartoe willen ze een open, huiselijk en familiaal klimaat scheppen waarin de kinderen veiligheid en vertrouwen kunnen ervaren. De schoolpraktijk toont aan dat de teamleden in verschillende situaties ruime aandacht opbrengen voor het sociaal-emotioneel functioneren van de leerlingen. Het welbevinden van elke leerling is in de dagelijkse schoolpraktijk een hoge prioriteit. Het schoolteam benadert de leerling in zijn totaliteit en heeft aandacht voor het lichamelijk, emotioneel en sociaal welzijn. Ook in de klaswerking zetten de teamleden in op het welbevinden, het stimuleren van het groepsgevoel en het respect voor waarden en normen. De school heeft een visietekst over time-out en beschikt over afspraken en een registratieformulier.

Ondersteuning Door het creëren van een warm basisklimaat zet het schoolteam in op de preventie van gedragsproblemen of emotionele struikelblokken. Een persoonlijke en aangename omgangsstijl, verbale positieve bevestiging en het stimuleren van succeservaring typeren de teamleden. Bij de klassamenstelling houden zij rekening met de sociale en emotionele noden van de leerlingen. Elke vrijdag organiseert het schoolteam een weekafsluiting met zang en dans. De teamleden ervaren dit als een moment om de verbondenheid in de school te beklemtonen en te versterken. Voor het in kaart brengen en gericht inspelen op de emotionele ontwikkeling hanteert het schoolteam een specifiek model voor personen met een verstandelijke beperking. Indien nodig geeft de orthopedagoog individuele begeleiding, bewegingsactiviteiten of relaxatie aan leerlingen met bijzondere sociale of emotionele noden. Deze aanpak gebeurt in samenwerking met het multifunctioneel centrum. Samen met hen heeft de orthopedagoog hiervoor passend begeleidingsmateriaal ontwikkeld. De schoolinfrastructuur, de klasinrichting en -werking getuigen van een grote aandacht voor structuur. Het afwisselend werken in individuele hoeken en gezamenlijke werktafels gebeurt evenwichtig en doordacht. Het schoolteam

organiseert een speelplaatswerking op maat van de verschillende doelgroepen vanuit het accent op het welbevinden en de preventie van gedragsproblemen.

Doeltreffendheid Enkele jaren geleden was de sociale en emotionele begeleiding een prioriteit in de schoolwerking. Vandaag is deze benadering en aanpak niet alleen geïmplementeerd, maar ook verankerd. Intussen vormt de sociale en emotionele begeleiding een kenmerkend onderdeel van de schoolcultuur. Ook in de verschillende fasen van de handelingsplanning integreerde het schoolteam de sociale en emotionele begeleiding.
De meeste teamleden spreken zich positief uit over het gehanteerde model om de emotionele ontwikkeling in kaart te brengen. Ze waarderen dat ze niet alleen staan in hun zoektocht naar een juiste aanpak.

Ontwikkeling De teamleden getuigen van een grote bereidheid om de sociale en emotionele begeleiding te versterken en nog nauwer te doen aansluiten bij de zorgvragen van de leerlingen. Het beleidsteam formuleert de intentie om via een werkgroep nog meer werk te maken van de aanpak van agressie. Hiermee concretiseren ze de schoolvisie waarin het loyaal, solidair en kritisch meewerken aan verbetering een uitgangspunt is.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Het schoolteam beschrijft de directeur als een sterk betrokken en laagdrempelige schoolleider met een groot hart voor de leerlingen. In probleemsituaties zoekt hij naar aanvaardbare en gedragen oplossingen. Zijn takenpakket bestaat vooral uit de algemene schoolorganisatie en administratie. De directeur en de orthopedagoog vormen een complementair beleidsteam voor de school. De directeur delegeerde heel wat taken aan de orthopedagoog. Zij zet vooral in op ondersteuning van leerlingen en teamleden. Ook de opvolging van de handelingsplanning en de klaswerking behoren in grote mate tot haar takenpakket.
- De directeur houdt vooral via informele contacten de vinger aan de pols. Opvallend is hoe de directeur de sterktes en groeikansen van de teamleden inschat. De formele aansturing van ontwikkelingstrajecten van personeelsleden via klasbezoeken of functioneringsgesprekken kent een groeimarge.
- Visieontwikkeling** De school profileert zich als een kleine school met bijzondere aandacht voor leerlingen die naast hun verstandelijke beperking ook een autismespectrumstoornis hebben. Voor de aanpak van deze doelgroep heeft het schoolteam doorheen de jaren heel wat expertise opgebouwd.
- De teamleden ontwikkelden verschillende visieteksten. Het is een uitdaging om de onderwijspraktijk voor sommige aspecten nog meer op de visieteksten af te stemmen.
- Besluitvorming** Het schoolwerkplan vermeldt een democratische procedure om tot beslissingen te komen. Indien nodig hakt de directeur de knopen door. De teamleden getuigen van een heel participatief schoolklimaat. De resultaten van de zelfevaluatie bevestigen dit.
- Alle teamleden sluiten aan bij een werkgroep die een inhoudelijk of organisatorisch luik van de schoolwerking aanpakt. De oprichting van een werkgroep gebeurt door het beleidsteam of op vraag van een teamlid. Elke werkgroep formuleert een concrete doelstelling om binnen een schooljaar te bereiken en stelt een uitwerkingstraject voor. De leden van de werkgroep krijgen een grote autonomie en bepalen zelf de vergaderfrequentie, -plaats en -tijdstip. In de personeelsvergadering volgt het schoolteam het traject gezamenlijk op. Na elke personeelsvergadering stelt een werkgroep het resultaat aan de betrokken teamleden voor. Met de feedback van de teamleden gaat de werkgroep verder aan de slag. Deze werkwijze draagt bij tot een grote betrokkenheid van alle teamleden.
- Kwaliteitszorg** Het beleidsteam heeft geen formeel beleidsplan voor het lopende schooljaar en geen actueel en expliciet meerjarenplan. Het installeren van de werkgroepen om inhoudelijke of organisatorische aspecten van het schoolleven aan te pakken, houdt een vorm van impliciete prioritering in. Vanuit de zorg voor een permanente schoolontwikkeling kan een meer expliciete prioritering de planmatige aanpak van beleidsopties ondersteunen. Tegelijk biedt dit de teamleden duidelijkheid en veiligheid over het voorbereidings- en implementatietraject.
- Met ondersteuning van de pedagogische begeleiding voerde het schoolteam vijf

jaar geleden een zelfevaluatie uit. Hieruit bleek een grote tevredenheid van de teamleden. Uit het onderzoek lichtten een aantal verbeterpunten op die slechts beperkt tot concrete acties hebben geleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De teamleden zorgen voor een brede en systematische beeldvorming, registratie en actualisering van de communicatiewijze en -behoeften van de leerlingen.
- Het schoolteam concretiseerde de ontwikkelingsdoelen in operationele doelen en hanteert hiervoor praktijkgerichte niveaufiches.
- Het schoolteam wendt de interne expertise doelgericht aan voor de uitwerking van didactisch materiaal.
- Binnen het leergebied wereldoriëntatie illustreren verschillende activiteiten de aandacht voor functionele vaardigheden en zelfredzaamheid.
- In het digitaal leerlingvolgsysteem evalueren de teamleden de concrete doelen en registreren ze de observatiegegevens.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam zette haar visie op de onderwijsorganisatie in duidelijke structuren uit.
- De dagelijkse praktijk getuigt van een intense multidisciplinaire samenwerking, zowel schoolintern als met de teamleden van het multifunctioneel centrum.
- Via de organisatie van subgroepjes zorgt het schoolteam voor een intens nabije begeleiding en meer individuele aandacht.
- Via de inzet op een preventief warm basisklimaat en gerichte acties brengen de teamleden ruime aandacht op voor het lichamelijk, emotioneel en sociaal welzijn van iedere leerling.
- Het schoolteam integreerde de sociale en emotionele begeleiding ook in de verschillende fasen van de handelingsplanning.

Wat betreft het algemeen beleid

- De sterke betrokkenheid en de laagdrempelige houding van de directeur.
- Het complementair beleidsteam heeft oog voor de noden en talenten van de personeelsleden bij de toekenning van opdrachten of leerlingengroepen.
- Het democratische besluitvormingsproces draagt bij tot het welbevinden van de teamleden.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De teamleden kunnen de beginsituatiebepaling voor de thema's binnen wereldoriëntatie verfijnen.
- De teamleden kunnen inzetten op een meer multidisciplinaire doelenselectie voor de leergebieden.
- Het schoolteam kan de algemene doelstellingen in het individuele handelingsplan meer handelingsgericht formuleren.
- De klasleerkrachten kunnen binnen en naast de themawerking meer inspelen op de interesses van de leerlingen of op toevallige gebeurtenissen.
- De teamleden kunnen de ouders als ervaringsdeskundige meer betrekken in de verschillende fasen van de handelingsplanning.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan enkele aspecten van de onderwijsorganisatie bijsturen om nog meer tegemoet te komen aan de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerlingen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolbeleid kan ontwikkelingstrajecten van personeelsleden via klasbezoeken en functioneringsgesprekken meer aansturen.
- Een meer expliciete prioritering op middellange termijn kan de uitwerking van beleidsopties ondersteunen.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor type 2 - kleuteronderwijs, type 2 - lager onderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Jan PANHUYSEN de inspecteur-verslaggever	Carlos D'HONT de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	